

Slovenski dom

Stev. 122

V Ljubljani, petek 31. maja 1940

Leto V

Nova zaostritev razmerja med Italijo in zavezniki

Nenadno nadzorstveno potovanje predsednika ital. vlade ob mejah - Ustavitev pogajanj z Anglijo

Rim, 31. maja. m. Glavna pozornost italijanskih političnih krogov v Rimu je bila včeraj posvečena dejstvu, da je predsednik vlade Mussolini nenadno odpotoval iz Rima neznan kam. Po nekaterih vesteh, ki se trdovratno vzdržujejo, se je Mussolini podal na pregled vojaških postojank ob francoski meji, drugi pa spet pravijo, da je šel ogledovat italijanske postojanke na Sredozemskem morju.

Nadalje se rimska javnost bavi zlasti z vprašanjem o italijansko-angelskih pogajanjih, vprašanjem, ki je zadnje dni bilo toliko stopilo v ospredje. Zatrjujejo, da so ta pogajanja zdaj dejansko ustavljena, spet drugi pa trdijo, da se sploh ne bodo več obnavljala v okviru angleškega gospodarskega odposlanstva, ki ga vodi Green.

V diplomatskih krogih pravijo, da je položaj zaveznikov diplomatskih zastopnikov v Rimu postal nezdružljiv. Javno mnenje, kakor tudi stališče italijanskega časopisja je tako sovražno, da je britanski veleposlanik sir Percy Loraine zastavil italijanskemu zunanjemu ministru vprašanje, ali ima še sploh kaj smisla, da ostane v italijanski prestolnici, ali pa je bolje, da se vrne v London. Odgovor ministra grofa Ciana na to vprašanje angleškega veleposlanika doslej še ni znan.

Zatrjujejo tudi, da zavezniki kljub temu, da je položaj med Italijo in njimi vedno bolj napet, ne utrjujejo še bolj svojih vojaških postojank na Sredozemskem morju. Ze dalj časa ni bilo opaziti za-

vezniškega bojnega brodovja, kakor tudi ne novega zbiranja francoskih čet ob italijanski meji. Zavezniki so deloma okrepili in pomnožili svoje čete samo v Tunisu, v Egiptu in na Malti.

Hkratu z vojaškimi pripravami italijanska vlada vodi močno diplomatsko akcijo, in sicer v raznih evropskih prestolnicah. V teh krogih prevladuje mnenje, da vse te italijanske akcije predstavljajo samo pomožno sredstvo italijanske diplomacije.

Italijansko časopisje seveda tej diplomatski ak-

ciji in ustvaritvi novega diplomatskega bloka, v katerega naj bi vstopilo več drugih držav, posveča razumljivo pozornost. Pri pogajanjih med Italijo in Nemčijo je Nemčija znova sprožila vprašanje o ustanovitvi velikega diplomatskega bloka, ki bi obsegal vse področje od Norveške in francosko-belgijske meje čez Sredozemsko morje, Afriko, Severno morje in Sovjetsko Rusijo do Tihega oceana. V tem bloku bi v glavnem sodelovala Nemčija, Italija, Sovjetska Rusija in Japonska.

Prihod sovjetskega poslanika iz Sofije v Belgrad

Obisk velja izmenjavi odobritvenih listin za trgovsko pogodbo s Sovjeti

Belgrad, 31. maja. AA. Davi ob 6.12 je prispelo v Belgrad sovjetsko zastopstvo, v katerem so: sovjetski poslanik v Sofiji Josipovič Lavrentjev, ataše sovjetskega poslanstva in dopisnik agencije Tass, Vladimir Aleksandrovič Morozovič ter uradnica poslanstva v Sofiji gđ. Nadežda Strihov.

To zastopstvo je prispelo v Belgrad, da izvede izmenjavi odobritvenih listin pred nedavnim sklenjenega jugoslovansko-sovjetskega sporazuma o

trgovini in plobiti ter dopolnilnega protokola. Zastopstvo so na kolodvoru sprejeli svetnik zunanjega ministrstva Vladislav Markovič, podšef protokola dr. Matič, šef oddelka osrednjega tiskovnega urada dr. V. Dimič, zastopniki agencije Avale in jugoslovanskega tiska.

Gospodarska pogajanja Balkanske zveze v Belgradu

Belgrad, 31. maja. m. Jutri se bodo sešli v Belgradu člani gospodarskega sveta Balkanskega sporazuma. Sestanek bo začel zunanji minister Aleksander Cincar-Marković.

Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Italijo

Belgrad, 31. maja. m. V torek, dne 4. junija se bodo v Rimu sešli člani mešanega jugoslovansko-italijanskega gospodarskega odbora ter bodo na tem sestanku razpravljali o nadaljnjem razvoju italijansko-jugoslovanske izmenjave blaga.

30 ur boja za Narvik

Stockholm, 31. maja. Posebni Havasov dopisnik poroča tele podrobnosti o zavzetju Narvika: Narvik je padel v roke zaveznikov po boju, ki je trajal čez 30 ur. Boji so bili v okolici Narvika ter so se polagoma prenesli v mesto, kjer so se borile borbe prsa ob prsa. Ulice so bile zavzete druga za drugo. Bojev za Narvik sta se udeležila poleg kopnene vojske tudi letalstvo in vojna mornarica. Na strani zaveznikov so sodelovali tudi Norvežani, Poljaki in Kanadčani. Nemške čete, ki so se hrabro borile, niso mogle računati na nobeno pomoč, ker so morale štediti za municijo. Tudi nemška letala niso mogla uspešno nastopiti proti zaveznikom letalom. Sestreljenih je bilo večje število nemških letal. Zadnji boji so bili v noči med torkom in sredo popoldne, ko so zavezniki čete vkorakale v Narvik.

Pariz, 31. maja. AA. Havas: Norveški poslanstvo v Parizu sporoča, da so nemška letala uničila včeraj z bombami mesto Bodø, južno od Narvika. Vrgla so čez dve sto bomb. Mesto nima nobenega vojaškega pomena.

Spet milijarda dolarjev za oborožitev Amerike

Washington, 31. maja. Reuter: Izjava predsednika Roosevelta, da je zahteval od kongresa novo milijardo dolarjev za oborožitev, je povzročila v ameriških krogih nemir. Posebno poudarjajo oni del Rooseveltove izjave, v katerem pravi, da je še veliko praznin v oborožitvenem načrtu ter da zaradi tega želi praznine izpolniti čimprej. V ameriških političnih krogih poudarjajo potrebo po razširitvi vojne industrije.

Kongres je sprejel predlog zakona o dopolnilnem kreditu milijarde dolarjev za oborožitev. To milijardo bodo porabili zlasti za nova obrambna dela ob Panamskem prekopu ter sploh za varstvo prekopa.

Nemška spomenica Franciji o bodočem ravnanju s francoskimi ujetniki

Berlin, 31. maja. o. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je po švedskem poslaniku v Parizu poslal francoski vladi protestno spomenico, v kateri trdi, da francose oblasti in francosko prebivalstvo nečloveško ravna s nemškimi ujetimi letalci in padalci, ki se spuščajo v zaledje francoskih postojank. To francosko nastopanje proti padalcem nasprotuje po nemški sodbi določilom mednarodnega prava in temeljnem načelom človekoljubnosti. Dogodilo se je, da so francoski orožniki celo streljali na padalce in na pilote, ki so se reševali s padali ter jih uklepal. Nemci so ugotovili, da je tako ravnanje zapovedano od francoskih vojaških oblasti. Zato je nemško vojaško poveljstvo sklenilo, da ne bo več ravnalo z ujetimi francoskimi letalci širokogrudno, marveč da bodo deležni francoski letalci in jettniki enake usode kakor Nemci v Franciji. Za vsakega ustrlejenega padalca bodo nad francoskimi ujetniki izvedene najhujše represalije.

Rusija umika vojsko z romunske meje?

Budimpešta, 31. maja. m. Madžarsko časopisje ponatiskuje poročilo, ki ga je objavila »Neue Zürcher Zeitung« in ki pravi, da je sovjetska vlada umaknila čete iz Galicije in iz okolice Kijeva. Po istih poročilih je sovjetska vlada umaknila svojo vojsko tudi z rusko-romunske meje.

Vesti 31. maja

Belgijska vlada v Franciji je na svoji včerajšnji seji sprejela sklep, da kralj Leopold III. ne more biti več belgijski vladar, ker belgijska ustava določa, da kralj, ki pride pristojno ali po nesreči v sovražnikove roke, ne more več izvajati svoje oblasti. S tem je kralj Leopold III. uradno odstopil.

Ameriška vlada je sklenila odstopiti Angliji patent za izdelavo dveh najboljših vrst letalskih motorjev.

Vsi angleški državljani morajo biti pripravljeni, da bodo poklicani pod zastavo, pravi razglas angleškega notranjega ministra.

Ameriški državljani, ki potujejo iz Anglije se bodo jutri popoldne vkrkali na parnik »President Roosevelt«. Nemške in italijanske radijske postaje glasno napovedujejo, da mislijo zaveznika ta parnik potopiti, kar pa najbrž ne bo držalo.

Bencinska skladišča v Hamburgu, ki so jih zažgali angleški letalci, so po švicarskih poročilih gorela štiri dni.

V Newyork je dopotovalo posebno francosko vojaško in letalsko odposlanstvo. Letalsko odposlanstvo vodi sloviti rekordler Detroyat.

Angleško mornariško ministrstvo sporoča, da so bili v zadnjih bojih potopljeni rušilci »Grenader«, »Grafton« in »Wakefull«. S tem je število potopljenih angleških rušilcev naraslo v celoti na 17. V začetku vojne je Anglija imela 176 rušilcev.

Angleška kraljeva rodbina je v sedanjih vojni izgubila prvega svojega člana. To je lord Frederick Cambridge, prvi kraljev bratranec, ki je izginil kot letalec v Belgiji.

Nemško uradno poročilo pravi, da so nemška letala med vkrcavanjem zavezniske vojske v Dunckerquej potopila 30 prevoznih ladij od 60, ki so bile v luki, ter uničila tudi veliko angleških bojnih ladij raznih vrst. Angleško poročilo pa pravi, da je bila od transportnih ladij potopljena samo 688 tonska ladija »Abukire«.

Večji oddelki belgijske vojske se niso pokorili izdajalskemu povelju kralja Leopolda, naj polože orožje, in nadaljujejo boje. Branilci trdnjav v Liegeju in Namurju so še včeraj krepko streljali na prevoze nemških čet, ker so prepričani, da je vest o kraljevi vdaji samo izmišljena propaganda.

V Berlin je dopotoval čez Francijo in Svico nemški poslanik iz Belgije z 206 ljudmi, ki so bili poslanstvu dodeljeni po večini kot propagandisti. Na potu čez Francijo so francoske oblasti prijeli 14 članov poslanstva zaradi vohunstva. Poslanik je moral 12 dni čakati na švicarski meji, da bi Francozi njegove prijete spremljevalce spustili, pa jih niso vseh.

V romunsku pristanišča ob Črnem morju je odslej prepovedan dostop sleherni tuji ladji, ki ne bo imela posebne dovoljenja romunskih oblasti.

Nemška podmornica je ob španskem obrežju potopila argentinski 10.000 tonski parnik »Uruguay«, ki je vozil žito na Irsko.

Položaj na evropskem jugovzhodu se je po zadržanih italijanskih listov močno pomiril, čeprav vse države še vedno budno pazijo na dogodke.

Angleška vlada je imenovala Stafforda Crippsa za izrednega angleškega poslanika v Moskvi. S tem hoče od Sovjetov doseči privojljenje za nova trgovska in politična pogajanja.

General Weygand ni začel protiofenzive, da bi presekal nemški obroč med Amiensom in Arrasom zaradi tega, ker bi za ceno delnega in trenutnega uspeha oslabil jedro svojih vojska vzdolž Somme ter dal Nemcem priliko, da bi skušali prebiti te nove francoske črte. Glavno silo svoje vojske hoče ohraniti za primer nemškega napada proti Parizu. Tako sodijo ameriški vojaški strokovnjaki.

Slovenske materinske proslave na Koroškem prepovedane

Kakor poroča »Koroški Slovenec«, so namerala razna slovenska kulturna društva prirediti slovenske materinske proslave. Med drugim so se pripravljale te proslave v Bilčovsu, v št. Tomažu nad Celovcem in Brdu in Melvičah, v Šmihelu pri Pliberku i. dr. Vse te proslave je deželna vlada prepovedala. Dovoljeni so samo občni zbori Slovenskih kulturnih društev. Tako se bosta namesto napovedanih materinskih proslav vršila samo občna zborja v št. Tomažu nad Celovcem in v št. Petru na Vašinjah, na Brdu pa se je moral preločiti tudi občni zbor, ker ima na ta dan stranka neko svojo prireditev. — Kakor poroča »Kor. Slovenec«, bo Slovenska prosvetna zveza v zavedi prepovedi slovenskih materinskih proslav posredovala pri odgovornih oblasteh in uspeh posredovanja objavila.

Vojni ukrepi v romunskem gospodarstvu

Bukarešta, 31. maja. m. Današnji romunski uradni list objavlja uredbu z zakonsko močjo, ki daje pooblastilo ministru za narodno gospodarstvo, da sme v mirni dobi izvesti enotno organizacijo romunskega narodnega gospodarstva. Po tej uredbi ima minister za narodno gospodarstvo tudi pooblastilo, da ukrene vse potrebno za ureditev proizvodnje in uporabe, za preskrbo vojske s hrano in za notranjo, kakor tudi zunanjo trgovino.

Svica se čuti varno

Bern, 31. maja. Havas: Švicarski parlamentarni odbor za zunanje zadeve je imel sejo, po kateri je bilo izdano sporočilo, da je Svica še nadalje odločena braniti svojo neodvisnost, da pa sodi, da za sedaj ni razlogov, iz katerih bi se dalo sklepati, da je nevtiralnost Švice ogrožena. V sporočilu spet poudarjajo željo, da se ta nevtiralnost ohrani za vsako ceno ter odobravajo sklepe švicarske vlade, da pomaga pri izmenjavi ujetnikov vojskujočih se držav in sploh pomaga za ublažitev trpljenja, nastalega zaradi te vojne.

Italija si prizadeva pridobiti Španijo za svoje cilje

Rim, 31. maa. m. United Press poroča: V zvezi s potovanjem italijanskega veleposlanika v Španiji generala Gambaro v Rim, so se razširile vesti, da bo Španija igrala važno vlogo pri uresničevanju italijanskih vojnih ciljev. Italijanski veleposlanik v Madridu general Gambaro je imel celo vrsto razgovorov s člani italijanske vlade, s katerimi je razpravljal o italijansko-španskih odnosih. Za te odnose pravi, da so več kot prirčni.

V zvezi s poslanstvom generala Gambaro so v Rimu snoči govorili o možnosti skorajšnjega obi-

ska generala Franca v Rimu, kjer naj bi se pri tej priliki sestel z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem. Takšne vesti je možno slišati tudi v krogih, ki so blizu Vatikana. Odnosaji med sveto stolico in Španijo so se v zadnjem času popravili.

Italijanski veleposlanik Gambaro v Španiji se bo prihodnje dni vrnil v Madrid ter bo prinesel s seboj uradno sporočilo o stališču italijanske vlade glede Gibraltarja.

Zavezniki poročajo, da s poplavami varujejo umik svoje vojske

Angleške in francoske čete se v redu vkrcavajo

London, 31. maja. Reuter: Številni zavezniki oddelki so bili prepeljani v jugovzhodno Anglijo, odkoder so bili poslani v notranjost države. Vojaki so nosili znamenja hudih bojev. Ob izkrcavanju vojakov so bili ganljivi prizori. Prebivalstvo je privedlo burne ovacije svojim branilcem.

Umik angleških in francoskih čet poteka v popolnem redu. Angleška mornarica obstreljuje nemške bojne črte v bližini Dunckerquea in tako krije angleško-francoski umik. Pri Lilleu so francoske čete z uspehom zadržale nemške napade toliko časa, da sta se mogli dve diviziji umakniti proti Dunckerqueu. Iz reke Ysere pa so spustili vodo in povzročili poplavo na tistem delu, kjer nemski tanki napadajo angleško in francosko umikajočo se armado. Ker je voda narasla, je nemogoče nadaljevati Nemcem prodiranje s tanki.

Angleško letalstvo neprestano bombardira nemške oddelke, železniška križišča, mostove in prevoze vojnega materiala. Včeraj so sestrelili 77 nemških letal. Po poročilih iz Londona je nemška vojska izgubila nad 2000 letal in nad 5000 letalcev, kar je v primeri z angleškimi izgubami tri do štirikrat več.

Pariz, 31. maja. Havas: Francoske in britanske čete v Flandriji so večidel obdržale svoje postojanke, zlasti okoli reke Ysere. Zavezniki čete se med bojem umikajo korak za korakom. Nemško letalstvo je ob napadu na Dunckerque pretrpelo zelo velike izgube.

Nemška vojna poročila govore o zlomu zavezniske vojske v Flandriji

Glavni stan nemške vojske, 31. maja. Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Velika bitka v Flandriji in v Artoisu, ki ji je cilj uničenje francoskih in britanskih čet, ki se tamkaj bore, se približuje koncu. Od včeraj je tudi britanski ekspedicijski armadni zbor v popolnem razsulu. Ta armada pušča ves svoj vojni material in beži proti obrežju. Na obrežju skušajo britanski vojaki plavaje ali pa v majhnih čolnih priti do britanskih ladij, zasidranih poleg pristanišča. Kakor smo že v posebnem poročilu javili, smo poslali proti tem ladjam letala in več kot 60 ladij zadel. Razen tega smo potopili tri zavezniske vojne ladje in 16 prevoznih ladij, nevarno poškodovanih pa deset bojnih ladij in 21 trgovinskih. Nemško protiletalsko topništvo (?) je s svojimi granatami zadelo dve sovražni bojni ladji in pet drugih ladij ter mnogo sovražnih bojnih čolnov. Nemška letala, ki so imela nalogo podpirati napad nemške kopenske vojske na sovražnika, so včeraj zbila 68 sovražnih letal. Južno od črte Alveringhem-Kemel so se združile nemške čete, ki napadajo Angleže z zahoda, vzhoda in juga. Pri teh operacijah smo odrezali mnogo sovražnih čet od njihovega jedra in jih obkolili. Južno in jugozahodno od Amiensu so naša letala bombardirala zbirajoče se sovražnike v gozdovih. Sovražne izgube znašajo včeraj 89 letal, med njimi smo jih 68 zbil v zraku, 17 pa s protiletalskim topništvom, ostala letala smo pa uničili na tleh. 15 nemških letal se ni vrnilo. Boji okoli Narvika se nadaljujejo. Naše čete, ki so se umaknile

iz mesta, so zasedle utrjene postojanke, kjer so dobile tudi ojačenja.

Nekje ob Renu, 31. maja. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da je borba na severnem bojišču strašno srdita. V zadnjih dneh dnev se francoske čete umikajo proti Dunckerqueju. Kar se tiče samega Dunckerqueja, je prizor zelo žalosten. Stevilne divizije čakajo v dežju bomb na to, da bi se vkrcale. Te dramatične borbe nad Dunckerquejem se udeležuje okoli 4000 nemških in zaveznikov letal. Okoli sto prevoznih ladij, ki jih varujejo angleška vojna mornarica in letalstvo, je prispelo ob obalo. Čolni, s katerimi se prevažajo angleški vojaki na ladje, so prenatrpani. Ne more se še reči, ali se bo posrečil ta poizkus zaveznikov odpeljati svoje čete. Nemškemu letalstvu se je že posrečilo potopiti številne angleške prevozne ladje. Obrežje je polno mrličev. Zavezniki izgube so zelo velike.

Važno opozorilo!

Ljubljana, 31. maja.

Po Ljubljani posamezniki pobirajo podpore za stajbno akcijo. Stavkovni odbor pa se nima tozadevnega dovoljenja od banske uprave. Opozorjamo zato, naj prebivalstvo nabiralec podpore ne daje, dokler ne bo stavkovni odbor s podpisom vseh prizadetih organizacij tega dovoljenja obelodanil v časopisju.

Občni zbor Ljudske univerze v Mariboru

Maribor, 30. maja.

Snoči je imela mariborska Ljudska univerza svoj občni zbor. Kako bogato je bilo preteklo poslovno leto kljub težkim časom, ki nikakor niso ugodni za intenzivno kulturno delo, so pokazala poročila društvenih funkcijonarjev:

Predavalna sezona Ljudske univerze je obsegala čas od 13. oktobra 1939 do 17. maja 1940. Vseh prireditelj je bilo 41 in sicer 37 predavanj, 1 violinski koncert in en kulturni film s tolmačenjem, ki se je predvajal trikrat. V primeri z lanskim letom je bilo v letošnji sezoni 5 prireditelj manj. Predavanja je bilo v letošnjem letu celo več kakor lansko leto, ko jih je bilo 36, zato pa ni bilo nobenega literarnega večera, katerih je bil prejšnje leto 5. Prilike za kulturno delo, kakor ga opravlja Ljud. univerza, gotovo niso bile ugodne. Ljubru evropske vojne, splošna negotovost in zastranjenost je težila delo Ljudske univerze. Najhuji čas je bil jeseni, ko je bilo celo zelo težko dobiti domače predavatelje, da so nastopili s predavanji. Ko so se pozimi duhovi nekoliko pomirili, pa je nastopil strupen mraz ter predavalske dvorane pri najboljši volji ni bilo mogoče dovolj dekuriti. Marsikateri sicer zvesti obiskovalec predavanj v Ljudski univerzi je zaradi tega raje ostal pozimi doma. Spomladi, zlasti meseca aprila, pa je obisk epet popustel zaradi znanne poplave kulturnih prireditelj.

Predavanja so bila razvrščena v dva cikla. Prvi ciklus se je priredil v emisu sklepa zadnjega občnega zbora in je obsegal 8 predavanj iz po-

dročja medicine in higijene. Nastopili so prvovrstni strokovnjaki in popularni predavatelji. Drugi ciklus je vseboval predavanja geografsko-potopisnega značaja. Obravnavale so se skoraj izključno pokrajine oziroma države, ki so imele pri danes svetovnem položaju gotovo politično aktualnost. Izven označenih ciklov je bilo 17 predavanj. Po vsebini oziroma snovi je troje predavanj obravnavalo gospodarska vprašanja, dvoje predavanj glasbo, dvoje predavanj socialna in politična vprašanja, po eno predavanje je bilo posvečeno zgodovini gledališča, prirodoopisu in aviaciji. Skioptičnih slik se je poslužilo 21 predavatelj, 3 predavatelji pa so predvajali filmske diapozitive v prirodnih barvah. Eno predavanje so pojasnjevali eksperimenti, dvakrat so se predvajale v zvezi s predavanjem gramofonske plošče. Petindvajset predavatelj je predavalo v slovenskem jeziku, 11 v srbohrvaškem in 1 v angleškem jeziku. Violinski koncert Svetena je priredila Ljudska univerza v zvezi s francoskim krožkom.

Prejemkov je imela Ljudska univerza 27.500 din, izdatkov pa je za nekih 1000 dinarjev več, tako da je bila pretekla sezona nekoliko pasivna. Vsa predavanja je obiskalo 5562 obiskovalcev, od tega jih je plačalo 4566 vstopnino, ostanek pa so bile brezplačne dijaške vstopnice. Povprečen obisk pri posameznem predavanju je znašal 135 obiskovalcev, povprečno je orineslo vsako predavanje na vstopnino 356 din. Vsega skupaj je vrgla vstopnina 14.900 din. Izdatki za predavatelje so znašali 12.000 din.

Poziv

vsem slovenskim humanitarnim, socialnim, kulturnim, prosvetnim, gospodarskim, verskim društvom in organizacijam ter krajevnim odborom Jugoslovanske Unije za zaščito otrok!

V okviru letošnjih otroških dni, ki se vrše z geslom: »Otrokom je treba ob velikih nesrečah najprej pomagati,« in ki so v sedanjem resnem času v eminentnem interesu za zaščito otrok in mater, vas prosimo, da vzamete ta naš poziv kar najresneje in z največjo pozornostjo:

Cas, v katerem živimo, nam narekuje najstrožjo pripravljenost. V tej pripravljenosti nikakor ne sme biti vrzeli v pogledu zaščite otrok in mater v primeru vojne. Ta zaščita mora biti organizirana tako, da ne bo niti enega otroka, niti ene matere, ki bi jim v danem trenutku ne mogli nuditi pomoči in varnosti.

Za zaščito, to je pomoč in varnost, ki naj se nudi otrokom in materam tam, kjer se bodo v primeru potrebe naselili, je treba takoj zbrati potreben material in denarna sredstva. Zato vas prosimo, da takoj pristopite v svojem delokrogu k zbiranju materialnih in denarnih sredstev, pri čemer upoštevajte sledeče:

1. V poštev prihaja predvsem: blago za rjuhe, perilo, obleka, slamnjake, koci, odeje, kosi otroškega perila in obleke, obutev, nogavice, otroške košare, nahrbtniki, vreče, plašči itd. itd. dalje vseh vrst posoda, jedilni pribor, pribor za šivanje, skratka vse, kar koli se da uporabiti v sili. Vsaka najmanjša stvar je zelo dobrodošla.

2. Ves zbrani material takoj dostavite po najkrajši poti ali vašemu krajevemu odboru Unije, ali pa na naslov: Jugoslovanska Unija za zaščito otrok, Tyrševa 23. Poslani material se bo takoj pregledal, razporedil in odposlal v kraje, kjer se bodo otroci in matere v primeru vojne naseljevali.

3. V kolikor bi kdo ne mogel prispevati v materialu, naj prispeva v denarju. Vse, v te svrhe nabrani denar takoj dostavite vašemu krajevemu odboru Unije ali pa ga nakajite po poštni položnici št. 13.882 na naslov: Jugoslov. Unija za zaščito otrok, Ljubljana, Beethovnova ulica 14/I. Iz tega denarja se bo nabavilo izključno samo blago in oprema za otroke, da se izpopolnijo zaloge.

Apeliramo na vsa gornja društva, organizacije in ustanove, kot celokupno slovensko zaščitno iniciativo, da se odzovejo stoodstotno, da s tem izpričajo upravičenost za svoj obstoj. Zavedajte se, da je s tem vašim delom povezana tudi usoda slovenskih otrok in mater v primeru vojne. Zato pristopite k temu delu takoj in z največjim elanom.

Smatrajte to obvestilo za naš morda zadnji poziv, da storite svojo dolžnost.

O uspehu prosimo za kratko poročilo, ki ga dostavite svojemu krajevemu odboru Unije ali pa podpisani Uniji.

Jugoslov. Unija za zaščito otrok, Ljubljana.

Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru

Petek, 31. maja ob 20 Akademija Jug. Unije za zaščito otrok.

Sobota, 1. junija ob 20: »Ples v maeakah. Red C.

Nedelja, 2. junija ob 20: Baletni večer ljubljanske opere. Red B.

Iz škofje Loke

Išče te sreča. Pri nas v Loki vojna na zapadu ni dogodek, o katerem bi ljudje največ govorili in na katerega bi bila obrnjena največja pozornost. Ne, pri nas v Loki so ti dogodki, ki pretresajo ves svet, dogodki druge vrste. Dogodek prve vrste, o katerem vse govori in šepetajo, pa je velika tombola, kakršne v našem mestu in daleč naokoli še ni bilo. Velika bo ta tombola prav v vsakem oziru, tako po krasnih dobitkih (nov šivalni stroj, telca, sod vina, zaboj sladkorja, 10 koles) skratka 30 tombol, ki so skupaj vredne vsaj 50.000 din. — kakor tudi po velikanskem številu petork in trojk, ki jih bo skupaj v krasnih, bogatih dobitkih okoli 500.

Tombolo prireja Prosvetno društvo in bo na prostorih društvenega telovadilca. Začetek tombole bo ob 2 popoldne 2. junija 1940.

Preskrbljeno bo, da bo vsak lahko sedel in sicer lepo v senci. Tombola bo preložena le ob skrajno slabem vremenu. Za pijačo in jedajo je pripravil odbor prav dobro preskrbel, da bo vsak lahko dobil vse potrebno, kar na tombolskem prostoru. — Za tablice, ki stane ena samo tri din, je ogromno zanimanje. Pohiti tudi ti, da ne boš zamudil. Pazi pa na društveni žig s sliko sv. Jožeta v sredini.

Toliko umrlih kot letošnje leto pri nas v škofjeloski fari že dolgo vrsto let ni bilo. Le prva leta po svetovni vojni je bila zaradi črnih koz in španske bolezni umrljivost še večja. V letošnjih prvih petih mesecih pa je umrlo pri nas kar 33 oseb in to po ogromni večini iz mesta in okolice, dočim je bilo hribovtem prizanešeno. Kot zadnji dve žrtvi je smrt zahtevala dvoje mladih življenj. V petek je umrla v ljubljanski bolnišnici komaj 17letna Platiša Rozalka. Bila je doma iz Loga. Zadnje čase pa je služila pri svojem stricu župniku v Smledniku. Bila je vsekoli vzorna članica Marijine družbe in v Smledniku tudi cerkvena pevka in članica smledniške pevškega zbora. Kot drugi pa je v ponedeljek podlegel France Kokal. Bil je na orožnih vajah, kjer se je prehladil in nalezel smrtno kal. Moral je kloniti star komaj 32 let. Bil je vzoren in miren fant in so ga vsi spoštovali. Obema naj Vsemogočnji podeli večni mir!

Jesenice

Devetdnevica. V soboto ob 8 se prične v župni cerkvi devetdnevica z molitvami za mir. Gospod župnik je v nedeljo prošil, da bi se vsi Jeseničani udeleževali te v sedanjem času tako nujno potrebne cerkvene pobožnosti. Odzivimo se njegovemu vabilu, da bo župna cerkev vseh devet večerov še bolj polna kot pa je bila pri šmarničnih pobožnostih.

Meningitis. V vasi Smokuč v brezniki župniji se je nenadno pojavila nalezljiva in nevarna otroška bolezen meningitis. Obolel je šest in pol leta stari Ciril Anderle, katerega so takoj po zdravniški ugotovitvi odpeljali z avtom v ljubljansko bolnišnico. Na praznik sv. R. T. se je zdrav udeležil s šolsko mladino procesije, drugi dan pa je bil prepeljan v bolnišnico. Pouk v šoli je začasno ukinjen.

Belgrad, 31. maja. m. V sporu, ki se je pojavil med državnimi organi in belgrajsko radijsko postajo zaradi odkupa te postaje, je uprava mesta Belgrada odločila, da država plača za prevzem belgrajske radijske postaje družbi Radio d. d. Belgrad 6.629.414 din.

Ljubljana od včeraj do danes

Po deževnem jutru smo dobili prav tako dopoldne in ves dan je pomaleme pršilo. Tudi ponoči ni bilo dosti boljše in davišnje jutro se je iz teme zasvetilo spet v čemerni sivini. Prav narahlo je štrkal dež iz nizkega neba. Zdi se, da bo današnji dan spet na las podoben včerajšnjemu. Smo se že zalezli v neizogibno deževno dobo, ki jo pri nas poznamo pod oznako »veleseljnska«. Letos veleseljnska sicer ne bo, običajno deževje pa se je kljub temu pojavilo. Leta in leta je že znana stvar, da kadar dobimo veleseljnski, bodisi spomladanski, bodisi jesenski, nikdar ni lepega vremena, ampak človek že kar lahko vnaprej računa z deževjem. Zvesto po tradiciji je napravilo tudi letos; tik pred začetkom, ki naj bi bil jutri, se je skisalo. Huda nočna nevihta je napravila uvod v puščobo dolgega junjskega deževja. Za polja takole deževje ni nič kaj prida, prehuda moča rastju bolj škoduje kakor suša. Saj tudi ljudski pregovor pravi, da suša vzame en kos kruha, moča pa tri!

Marsikdo, ki se je že veselil poletne sezone, ko se bo lahko vsak dan vsaj urico ali dve namakal v prijetno hladni vodi ter se otepal v opoldanskih urah najhujše vročine, je menil, da se bo zdaj kar precej pričela kopalna sezona. Nekateri so že šli enkrat ali dvakrat na Savo, kjer so se pogumni celo že upali v valove, bolj previdni pa so se lepo držali na prudu in se sončili. Zdaj pa kaže, da ne bodo ne prvi ne drugi tako hitro še prišli na vrsto. Najprej bo treba še prestat deževne, hladne čase, potem šele se bo dalo govoriti o sončenju in kopanju. Takole v drugi polovici junija pa se bo menda že toliko segrelo, da bo prišel čas za kopanje.

Tole pisemce smo preleli

Na naš včerajšnji sestavek, ki smo ga v tej naši stalni rubriki priobčili pod naslovom »Cene gor, plače pa še po starem«, smo dobili naslednje pisemce, ki ga priobčujemo:

»Spoštovani gospod urednik, pisec »Ljubljana od včeraj do danes!« Z mano vred, mislim, da so Vam hvaležne vse matere in žene delavcev in nameščencev, ki se morajo in morejo boriti proti draginji samo na ta način, da pač sebi in drugim pritrjujejo pri vsem, za življenje neobhodno potrebnem.

Vendar pa se ne strinjam povsem z Vašim včerajšnjim ugotavljanjem, za koliko je porasla draginja — pa čeprav ste priobčili po raznih uradnih statistikah. Zdi se mi, da so statistike včasih dobre le bolj za urade — vsaj v tem primeru — za resnično življenje pa gola dejstva.

Zato bi Vam, gospod pisec, rada povedala iz lastne izkušnje, za koliko se je podražila hrana za družino 4 oseb (oče, mati in dva otroka). Za ostale življenjske potrebščine se bo pa morda oglasila še kakšna druga žena oz. mati, ki morda lahko še kaj novega kupuje — jaz namreč s precej skromnim zaslužkom mojega moža — tega v takšni meri, da bi Vam lahko podala točno sliko, za koliko se je podražila obleka, obutev in perilo — že precej časa ne zmorem.

Povem Vam, in to Vam lahko potrdi vsaka mati štiričlanske družine, da samo na trgu izda tedensko najmanj 15 din več kakor v mesecu decembru. V špecerijah trgovini pa vsaj tudi toliko, če ne še več. Samo to dvoje znese že več, kakor pa ste Vi v včerajšnjem »Slovenskem domu« navedli, za koliko se je podražila hrana. Prištet pa še ni povisek pri mesu in slanini, ki je tudi precejšen od lanskega leta.

Oprostite, da sem v toliko morala popraviti Vaše podatke, kajti potreba je, da delodajalci to res že enkrat uvidijo in svojim uslužbencem dajo to, kar jim je potrebno za življenjski obstoj z ozirom na današnjo draginjo. Prosim Vas, da morda tudi to priobčite.

S spoštovanjem!

Mati in gospodinja delavske družine.

Huda nesreča in grda trdosrčnost

Hlapec lesne tvrdke Pintar Ignacij je peljal mimo hiše št. 24 na Šmartinski cesti dvovprežni voz, na katerem je bil težak tovor lesa, menda 5000 kg je tehtal ta tovor. Triletna punčka Pavelca Dimnikova je po nesrečnem naključju prišla pod voz in kolo ji je ročico čisto zmelko. Otroček je oblezal na cesti, prvi hip se nihče ni vedel prav značiti. Oče in mati mu nista mogla pomagati, oče prodaja ves dan premog, mati pa je tudi bila na delu v mestu, s skromnim, težko prigranim zaslužkom se prebija skozi življenje in vzdržuje družinico. Kmalu pa je privozil mimo neki luksuzni avtomobil, Mesar g. Kačič ga je ustavil ter zabil voznička, naj bi punčko naložil in jo odpeljal v bolnišnico. Fante, ki je v njem sedel, se pa za to še zmenil ni, temveč je je urno odpihal. Kaj so mogli storiti ogroženi ljudje, kakor čakati da še kdo pripelje mimo? K sreči so zvedeli, da je bil tam v bližini prav ta čas mestni zdravnik dr. Mavricij Rus s svojim avtomobilom. Ta se je urno pripeljal ter odpeljal punčko v bol-

nišnico. Ljudje so obvestili tudi očeta in mater te punčke. Zdravniki so zahtevali od njuju dovoljenje, da smejo otročičku odrezati roko, ker ji drugače ne bo mogoče rešiti življenje.

Huda je bila ta nesreča in vsakega človeka, ki ima še kaj srca prava gotovo pretrese tak dogodek v živo, vsak rad pomaga, kolikor more, zlasti še, kadar gre za nedolžnega otročička, ki si ne more pomagati. Kakšni pa so dandanašnji preobjudeni ljudje, pa nam je najbolj nazorno izpričal mladi avtomobilist, ki bi se bil zamudil kvečjemu za pet minut, če bi bil punčko naložil in jo odpeljal v bolnišnico — pa se je poživžgal na to in jo rajši »moško« odkuril, češ, naj se re-veži brigajo zase in si pomagajo kakor si že vedo in znašo, kaj se je menil, ki se vozim z avtomobilom in se mi dobro godi, treba meniti za beračijo, ki mora hoditi peš! To silno lepo dejanje je napravil sedemindvajsetletni akademik iz Vižmarji št. 105, ki ima plemenito in nebeško zve-neče ime Angel (I) Černe.

Se dva dolgoprsta možička so sneli in enega tudi prijeli

Stražnik, ki je šel ponoči pri svojem službenem obhodu čez Vodnikov trg, je zapazil pred stojnico čevljarke trgovine Franca Šrenčnika dva nič kaj zaupanja vzbujajoča možakarja, ki sta pregledovala nekakšen kovček. Pravkar sta iz tega kovčka jemala čevlje. Stražnik je urnih nog stopil k njima, da bi ju aretiral. Eden od teh možakarjev je planil v beg, stekel za Ljubljanko in ušel, drugega pa je stražnik zgrabil in ga odgnal na policijo. Tam so spoznali, da imajo v rokah 22letnega delavca Ibrahima Pašiča, nekje z juga doma. Pri njem so dobili steklenico likerja, čedno pliaho slanine in abonenski prtič z obrišem. Mož se pri prvi očitno ne bi rad popackal po obleki. To sta vlomilca odnesla iz neke gostilne. Na Vodnikovem trgu pa sta z metlenim toporišem odrinila ključavnico, snela pokrov pri skrinji, in zažela jemati iz nje čevlje. Nekaj sta jih že imela v košari. Ibrahim pravi, da je bil čisto pijan in da je delal popolnoma pod vplivom »tovarišev« volje. Trdi tudi, da se ni nečesar ne spominja. Vse pa kaže, da takim »komentarjem« na policiji kaj neradi verjamejo.

Drobne

Belgrad, 30. maja. j. Uredba o banovini Hrvatski je določila, da se bo razdelilo tudi imetje in skladi med državo in hrvaško banovino. Prenos imetja pa še ni pereč, dokler razpravljajo o prenosu skladov z države na banovino. O tem vprašanju razpravlja posebna strokovna komisija. Bajse so vsi člani komisije istega mnenja o rešitvi tega vprašanja. Za sedaj bodo prenesli samo del skladov, ki imajo neposredno zvezo s posli, ki so bili že preneseni na bansko oblast v Zagrebu.

Belgrad, 30. maja. j. V Belgradu je bila te dni seja upravnega odbora Celuloze d. d., ki pripravljala načrt za zidavo nove tovarne celuloze v Bakru. Posebno odposlanstvo je šlo v Francijo, da si je ogledalo celulozne tovarne. Na seji je bilo sklenjeno, da bodo takoj razpisali natečaj za gradnjo nove tovarne v Bakru. Nova tovarna bo velika in bo dobilo v njej delo več kot 500 delavcev, obenem pa bodo mogli izkoristiti tudi obširne gozdove v Velebitu in Gorskem Kotarju.

Zagreb, 30. maja. j. Kakor poroča »Hrvatski dnevnik«, se pripravljala nova izprememba zakona o mestnih občinah. Prejšnji zakon je mestom naložil mnogo več dolžnosti in je ukinil marsikatero tradicijo, ki so jih mesta uživala. Najprej skušajo mesta vreči raz sebre breme avtomatične pridobitve domovinstva, kajti to pomeni silno finančno breme za mestne občine zavoljo priletarizacije ljudstva in zaradi stalnega priliva tega elementa v mesta. Prav tako zahtevajo mesta, da se jim vrnejo pravice občne oblasti prve stopnje. Poleg tega pa je treba iz zakona o mestnih občinah vreči vse določbe, ki so strankarsko političnega značaja.

Zagreb, 31. maja. j. Mestna občina je predložila javnosti na vpogled preračun mestnega proračuna. V celem znaša preračun 317.219.729 din. Preračun mestnega poglavarstva znaša sam dobrih 116 milijonov dinarjev, med tem ko znaša preračun mestnih podjetij skoro 143 milijonov dinarjev, ostanek pa odpade na preračun skladov.

Trbovlje

Varčevanje z rešnim avtomobilom. Gasilci Trbovlje-rudnik sporočajo javnosti, da so oddali v vojaško uporabo dva svoja avtomobila, katere so v sili uporabljali tudi za prevoz bolnikov, zato so zdaj primorani do nadaljnjega omejiti vse prevoze, ki bi zahtevali daljšo odsotnost reševalnega avtomobila od Gasilnega doma.

Kontumec za pse in mačke je razglašen za Trbovlje in sosedne občine, ker so na Dolu pri Hrastniku ustrelili steklega psa, lasti trgovca Šoperja.

Štiri hčere prof. Lempa« je zanimiv in plemenit film, ki ga te dni predvaja kino »Društveni dom« v Trbovljah

Clements Ripley:

KRIŽANA LJUBEZEN

»Ali delajo tako na severu?« je zbadljivo vprašal Buck.

»Da, in še marsikaj drugega!«

»Ze vem, vedo hrano, ki jo dajemo pri nas konjem. Vsak po svoji!« je Buck naparil zelo proti lepi in tihji Amy.

»Goepod, moja žena je s severa in tuja v tem kraju!« je jezno odgovoril Pres in s prezirljivim pogledom osiml Bucka.

»Tudi vi govorite kot tujec!« je drzno nadaljeval Buck.

»Nehvaležna snov za razgovor!« se je vmešala tetka Belle, ki je začutila, da bi nadaljnji razgovor na takšen način mogel izzvali spor, česar pa v svoj hiši vendar ne more dopustiti.

»Julija,« se je tetka Belle obrnila k svoji nečakinji, »ti si gospodinja in misliš popolnoma tako kot jaz!«

»Moji gostje smejo govoriti o čemer koli hočejo!« je mirno odgovorila Miss Julija, ki je to napetost pripravila in vedela, da Buck hoti izziva in išče a Presom prepira, da bi mogel, na videz brez njene krivde in vednosti, maščevati njeno ponizanje in poraženo ljubezen.

Od daleč se je zaslislal konjski topot in pozornost vseh se je obrnila k jezdecu,

ki se je naglo pojavil pred stopnicami. Ko je skočil s konja, je stopil naravnost pred Presa.

»La Cour je zbolel zaradi rumene mrlice! Doktor Livingston prosil, da pridite takoj k njemu!« je v eni sapi govoril ves zaaopel jezdec. Preston Dillard se je neprijetno stresel kot bi ne verjel besedam neznanega prisilca.

»Mr Pres, vašega slugo ste nekam poselali, spremil vas bo Bat.« je Billy uslužno rekel zastrbljenemu Presu.

»La Cour je težko bolan! Rad bi govoril z vami o poslovnih zadevah!« je še dodal prislec. »Morate pohiteti, sicer bo prepoznal! Najboljše, da vzamete konja!«

»Ostanite preko noči tukaj!« je Billy povabil prisilca. Toda neznanec je odkimal z glavo in odklonil priporo.

»Moram takoj oditi! Prapravite mi konja! Dovolite, da me spremlja Bat!« je Pres zaprosil Billa.

»Tudi vi morate vzeti spočitga konja, če hočete biti z Mr Presom še danes v New Orleansu!« je rekel Billy poslancu in ukazal Batu, ki je na klicanje prhitel iz hiše, naj osedla tri dobre konje.

»Pres, jaz grem s teboj!« se je oglasila Amy,

»Danes ne moreš! Prišla boš kasneje!« je nežno odklonil prošnjo svoje žene in se obrnil k tetki Belle in Juliji. Toplo in oprezno je zaprosil:

»Prosim vas, pazite na njo! Hitro se bom vrnil!« in s težko skrbjo v srcu je prijel Amy za nežno roko.

V tem sta pritekla dva majhna črnčka, deček in deklica, in se ustavila pred Julijo.

»Mis Julija!« sta jo klicala oba hkrati.

»Zette vpraša, kdaj želite, da pojeva z vami?«

»Kadar hočeta!« je ravnodušno odgovorila Julija.

»Toda kdaj, prosim?« je vprašala deklica v otroški haljici.

»Slišala si Kadar kolit!« je nervozno odgovorila Miss Julija kot ljudje, ki jih nekdo moti redi njihovega razmišljanja.

»To ne pomeni nič!« je nadaljevala deklica, ki je Juliji odgovor ni zmotil.

»Ah, dal Samo tako povej Zetti! Ona bo že razumela.«

Otročička sta se poklonila in zbežala v noč, Julija pa ju je spremljala z žalostnim nasmehom. Petje s črnici ji je bilo vedno največja zabava. Tudi na farmi ni Miss Julija nikdar opustila zbirati okrog sebe črnčke in nato z njimi peti v monotonem in nedolžnem ritmu pesmice navne in nežne vsebine. To je Zette doželo vedela in nato vedno še posebej pazila. To je znala svoj gospodariji vedno prijetno pripraviti. Sedaj ga Miss Julije niti to ni več veselilo. V njeni duši se je zbralo toliko mrčnosti, žalosti in tegobe, da ji

ni bilo za nobene pesmi. Smeh in solza sta bila enako draga izliva njene notranje bolečine. — Ze so prišli pred stopnice osedlani konji in ko jih je zagledala Miss Julija, ji je postalo še težje in mučnejše. On bo torej odšel. In vendar, kolikor ga je v gotovih trenutkih evražila in kolikor je želela, da bi se mu s pomočjo Bucka maščevala, toliko ji je bilo sedaj žal, da odhaja. Ne zaradi tega, da se mu ne bo mogla še to noč maščevati kot je napravila načrt, ampak ker je v duši čutila, da ona s srcem še vedno pripada njemu in da ji je drag.

»Oprostite, da odhajam!« jo je zbudil Pres iz njenih misli in se ji globoko priklonil. »Zbogom! A ti, draga, ne skrbi za mene! Ted, pazi na Amy!«

»Ne skrbi, ti veš, da bom!« je prepričevalo in toplo odgovoril Ted.

»Upam, da bo vse v redu!« je še zaklical Pres nato pa zajezdil konja in trije krepki jezdeci so se zgibili v noč: Pres, Bat in neznanec. Ostala družba je še nekaj časa prisluškovala konjskemu diru in topotu konjskih kopit in tako stala na stopnišču.

Julija je še vedno nemo strmela tja v smer, kamor je izginil Pres in njegova spremljevalca. Zardelo se ji je, da je s Presovim odhodom izgnila tudi njena želja, da se mu mašuje. Bilo ji je žal, da se je zaupala Bucku, ki je zaradi nje v tem kratkem času ponosnega Presa tako težko zalil. — Bil je končno le Pres oni, kakršnemu je v svojih sanjah poklonila samo sebe in mu dala svojo dušo. Po

njegovem odhodu na sever se je odrekla vsem zabavam in vsaki družbi zopet samo zaradi njega. V samotji je živela tiho življenje in hrepenela po njem. Najnežnejša čustva svoje rane in vedre mladosti je poklonila samo njemu in le zaradi njega je hotela biti lepa, omamljiva, nagajiva in klubovalna. Samo zaradi njega je bila tudi tako svojeglava, ker ga je na ta način hotela še močnejše privezati nase in ga še močnejše zaplesti v svoje ljubavne mreže. In če se je končno vse končalo v njeno škodo, on vendar ni tega kriv. Kriva je ona sama, ker je zahtevala preveč; v odnosu do njega se ni znala držati prave mere. Vse to ji je postalo popolnoma jasno v teh trenutkih, ko se je vedno bolj oddaljeval topot konjskih kopit in se izgubljal v tajnstveno noč vročega juga.

Ah, konjska kopita nosijo Presa tja, kjer vlada med ljudmi smrt. Ni mogla premagati svoje duše, ki se je kopala v tugi in bolečini, da ne bi globoko vzdihnila:

»Škoda, da je moral Pres oditi! No, vidi se mu pač, da mu je banka najvažnejše!«

Ni hotela s tem Presa ponizati, ni mu hotela v njegovi odsotnosti očitati brezbriznosti do nje in do družbe, ničesar ni hotela s tem reči Izgovorila je pač te besede, ne da bi sama vedela zakaj. Morala je govoriti. In tudi nihče ni tega v tem trenutku razumel slabše in nihče ne bi bil njenim besedam posvetil kakšne večje pozornosti, če bi se ne bil vmešal Buck, ki je razumel Julijine besede kot njen namig za nadaljnje napade.

Od tu in tam

Privilegirana izvozna držba bo dobila v kratkem tudi monopol na domači pridelek volne. Uredbo v tem smislu so v ravnateljstvu za zunanjo trgovino že izdelali in računajo, da bo Prizad lahko letno prevzel od proizvajalcev po pet milijonov kilogramov volne. Povprečno se pridelava v naši državi letno po 16 milijonov kilogramov volne, od česar se doma porabi najmanj 10 milijonov kilogramov. Ker pa je zaradi vojnih dogodkov uvoz tuje volne v našo državo skoraj pojenjal, po poraba domače volne večja in bodo zato tudi pridelovalci skušali spraviti več volne na tržišče ob boljših odkupnih cenah.

V organizaciji Hrvaške kmečke stranke v Slavoskem brodu so se krajevni veljaki dolgo časa prepirali in nazadnje se tožarili pri sodiščih. Drug drugemu so očitali nečedne zadevščine, zlasti pa prejemanje denarja ob priliki stavke delavstva v tovarnah vagonov v Slavoskem Brodu. Nazadnje je zagrebška centrala naredila red s tem, da je razpustila organizacijo in poverila nekdanjega poslanca Baburiča z nalogo, naj uredi ta spor in skuša spraviti v odbor organizacije le take ljudi, ki uživajo ugled v mestu, pa niso sprti med seboj ali pa nimajo nobenega masla na glavi. Baburiču se je zaenkrat posrečilo, da je dobil 14 takih ljudi na svojo listo.

Proti uvedbi komisarijata v muslimanski verski zajednici za Južno Srbijo so se izrazili ostro vsi muslimani iz Bosne in Hercegovine. Muslimanski verski činilci pravijo, da jih nihče ni vprašal, ko se je to vprašanje reševalo, in zato ne priznavajo komisarija. Povrh vsega je bil komisar uveden brez predhodne preiskave ali pa posveta z verskim poglavarjem muslimanom reisualemom. Kaže tudi, da je zaradi istega predmeta obiskal pravosodnega ministra Markovića in ministra dr. Kulenovića muslimanski verski poglavar Fehim Spaho. Hrvaško usmerjeni muslimani pozivajo vse muslimane, da se postavijo odločno proti uvedbi komisarijata v Skoplju in da budno pozijo, kaj se tam dogaja. Kajti dogodek v Skoplju kaže na to, da skuša Belgrad okrniti avtonomijo muslimanskih verskih organizacij.

Zagreb je dobil nov regulacijski načrt, katerega je banska uprava že potrdila. Novi načrt ureja regulacijsko osnovo, izvedbo te osnove in gradbeni pravilnik. Po novem načrtu bodo v mestu pustili glavni kolodvor in železnico, vendar pa bodo vse tako visoko dvignili, da bodo pod železniško progo izpeljali ceste brez zniževanja. Tovorni kolodvor, ranžirni kolodvor, kurilnice in železniške delavnice pa bodo premestili v okolico. Postajo »Zagreb Sava« bodo ukinili, mesto nje pa bodo pustili le majhno postajico, kjer bodo potniki le vstopali in izstopali. V ostalem pa regulacijski načrt ne vsebuje večjih sprememb, razen da bodo številne ulice v predmestju razširili.

Cez 100 milijonov dinarjev so dobili bosanski sadjarji lani za svoje pridelke. Iz Bosne je šlo lani 1328 vagonov svežih sliv, 3000 vagonov suhih sliv, 68 vagonov marmelade, 870 vagonov jabolk in 13 vagonov orihov. Večinoma je šlo sadje v klirinške države, le del posušenega sadja je šel v Anglijo, Dansko, Belgijo, Švico in Egipt. Pravijo pa, da je v naši državi napredaj še vedno okrog 500 do 800 vagonov suhih sliv.

Zagrebska izsiljevalska akcija, v katero se je zapletel detektiv Mirtič, je vzbudila v mestu veliko zanimanje. Počasi prihajajo na dan tudi druge nečedne stvari, ki jih je zagrešil detektiv Mirtič, katerega so njegovi uradni predstojniki smatrali za zanesljivega in pridnega. Navzlic svoji skromni plači je Mirtič živel kot bogat gospod, imel je krasno stanovanje, drag radijski aparat, bogato knjižnico in dve prijateljici. Zanimiv pa je tudi drugi znanec policije Nečiporenko, ki je bil Mirkića izdal oblastem. Ta mož javno priznava, da je star in izvežban prevarant, o Mirtiču pa je rekel: Jaz imam življenjske izkušnje, bil sem v ječi in okavni, pa vendar ne bom pretiraval, če bom rekel, da mi Mirtič ni dorastel. Žal mi je človeka, toda braniti sem moral lastno kožo.

V Zagrebu bodo prihodnje dni odprli razstavo del 26 madžarskih slikarjev. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel ban dr. Šubičić s podpredsednikom vlade dr. Mačkonom in zagrebškim županom Starčevićem, medtem ko je knez Pavle vrhovni pokrovitelj. Razstavo organizira madžarska grofica Eva Almossy Teleky, ki je podobno razstavo organizirala že v Belgradu. Razstava v Zagrebu naj bi bila znak kulturnega zblizevanja med hrvatskim in madžarskim narodom. Hrvatski umetniki bodo kmalu nato privedli svojo razstavo v Budimpešti, prav tako pa bi odšli na gostovanje v Budimpešto hrvaški pevci in dirigenti.

Del železniške proge med postajama Bubnjarci in Ozljem, kjer se je pred dvema mesecema dogodila strašna nesreča, so začeli urejati, da bi preprečili stalno nevarnost plazov. Železniško delavstvo je začelo minirati bližnje skale in odstranjevati kamenje. Tako bodo odmaknili od proge skalovje, od koder so se stalno trgali plazovi in povzročali velike nesreče. Pri tej priliki pa zagrebški listi vprašujejo, kdaj bo ta del proge prenesen v pristojnost zagrebškega železniškega ravnateljstva, kajti po njihovem mnenju bi bilo treba progo izvesti izpod pristojnosti ljubljanskega železniškega ravnateljstva v tisti dolžini, kolikor je teče po hrvaškem ozemlju.

Svojo ženo je pogнал v samomor kmet Karlo Mitič iz Seone pri Osijeku. Mož je bil pijanec in prava zverina. Svoje otroke je prav sadiščno mučil, še bolj pa ženo, katero je mrcvaril na vse možgoče načine. Tako je trajalo dolga leta. Nazadnje pa je Matič začel ženo dolžiti nezvestobe. Čeprav mu je žena zagotavljala, da ni res, pa mož ni mogla prepričati. Mučil jo je naprej in zahteval, naj sama izvrši samomor, ker jo bo sicer sam ubil. Žena je vsa obupana in zbegana res vzela nož in se dvakrat sunila v prsa. Tedaj pa je priskočil Matič, ji vzvel nož in ji ga zasadi v trebuh. Ženo so potem prepeljali v bolnišnico, kjer je umrla. Matič se je moral zagovarjati pred sodiščem in je dobil 5 let robije zaradi tega, ker je ženo pogнал v samomor, pač pa je bil oproščen zaradi obtožbe, da bi bil sam zadal tretji udarec ženi, ker za to obdolžitev ni bilo dosti dokazov pri roki.

Kolikor bolj se širi civilizacija, toliko bolj izginja iz vasi pristnost in domačnost, zlasti pa izginjajo lepi domači običaji. Tak pojav opazajo tudi v Bosni, kjer je začela tovarniška obutev in obleka izpodrivati narodno nošo, posebno pa se ozača to v krajih, ki so v bližini mest. Pa tudi kmečko hišo saro je zalezala civilizacija. Udomačila se je že kovinasta posoda in kovinski jedilni pribor, medtem ko so prej kmetje uporabljali vse leseno. Domače vezenine je danes lažje najti v mestnih stanovanjih kot okras, kakor pa v kmečkih hišah, kjer naj bi vezenine služile svojemu pravemu namenu.

LOUISE RAINER: Ob 16., 19. in 21. uri
Dramatska šola
 velika in slavna filmska umetnica v prekrasnem filmu o čarobnem snu nešteti deklet, ki so trdno prepričane, da so rojene za to, da postanejo oboževane, slavne filmske zvezdnice...
KINO UNION, telefon 22-21

Razne zgodbe iz sodne dvorane

Uboj na Javorju - Ubijalec obojen na 3 leta robije - Obojen tat

Zanimivosti iz zemljiške knjige

Ljubljana, 31. maja. Strogo po uradnem sistemu se razvijajo in rešujejo v teh burnih časih razni civilni in kazenski procesi. Na deželi se dostikrat odigravajo žalostne drame, ko zahteva žganje — najhujši demon svoje žrtve. Lepo je naselje Javor tam na zapadni strani ljubljanske okolice, kjer pridelajo ljudje mnogo sadja. Umni sadjereji so. Letos tožijo, da jim česnje ne bodo tako dobro obrodile, ko druga leta, ker ves čas, ko česnje dozorevajo, vlada deževno vreme. Letos 28. aprila se je v tej lepi vasi razpletla žalostna dogodivščina, ko je eden šel pregledat v hladni grob, drugi pa v kriminal za 3 leta.

Mali kazenski senat je dolgo obravnaval zadevo šamskega šoferja Janeza Režena, rojenega 1913 v Javorju in tam stanujočega. Z usesom rovnice je udaril zadaj po glavi Janeza Tavčarja, mu prebil lobanjo in ranil celo možgane. Udarec je bil silovit. Tavčar se je takoj nezavesten zgrudil na tla in kmalu nato umrl zaradi pretresa možganov. Državno tožilstvo je Režena sedaj obtožilo zločina uboja. Razprava je pokazala, kako človek lahko napravi nesrečo, ko je ves besen, omanjen od žganja. Režen je priznal dejanje, toda zagovarjal je se, da je bil popolnoma vinjen, ker je spil velike mpožine žganja in vina, zato se tudi prav nič ne spominja, kako je prišlo do usodnega napada na Tavčarja. Tisti dan je bilo drugače na Javorju veliko razburjenje. Tepli so se med seboj. Drug drugega so napadali. Res je, da je Janez Tavčar na svojem dvorišču pograbil majhen hol, rekoč: »Ta je tudi potreben«. Udarih je obtožena samo po rami. Nato pa je skočil obtožene nad Tavčarja. Mali kazenski senat je Janeza Režena obsodil na tri leta robije z motivacijo, da je bil uboj izvršen na prav zverinski način in zahrbtno.

Državljeni in ljudje božji! Bodite v tej viharini in stisk polnih časih previdni in brzdajte jezik! Ta vas dostikrat prav pošteno tepe, ko ne pomislite, kaj vse blebetate. Samski rudar Jože Centrih, brez posla in brez stalnega bivališča, je letos 20. aprila v dveh gostilnah v Zagorju in Toplicah silno zabaval in poltiral. Hudo je govoril čez našo državo. Obtožen je bil od državnega tožilstva zločina po členu 3 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Obtoženec je sicer priznal, da je nekaj govoril, zagovarjal pa se je, da je bil popolnoma pijan. Po omenjenem členu je bil rudar obojen na 6 mesecev strogega zavora in 120 din denarne kazni odnosno dva dni nadaljnega zavora.

Športne vesti

Lahkotletske tekme. V nedeljo, 2. junija, ob 9 dopoldne bodo na Stadionu zelo zanimive lahkotletske tekme zasavskega, barjanskega, smarogorskega in polhogrškega okrožja ZFO. Vse naše prijatelje vabimo, da se teh tekem udeležijo polnoštevilno. Vstopnina samo 2 din. Predprodaja vstopnic eno uro pred začetkom.

Rokomet v Zagrebu. V zadnjem času so Zagrebčani začeli na veliko organizirati rokomet. Dosedaj ima Zagreb že 5 rokometnih klubov in sicer: Gradjanski, Meteor, Sparta, Marathon in Concordija. Za rokomet se zlasti navdušujejo zagrebški srednješolci.

Tekme za donavski pokal. Po končanih tekmah v srbski oziroma hrvaško-slovenski ligi so ligški klubi iz Vojvodine in Slavonije, neglede nato ali pripadajo srbski ali hrvaški nogometni zvezi, organizirali medsebojne nogometne tekme za donavski pokal. Tek tekmem se deležejo Vojvodina, Slavija, Zak, Bata in Bačka. Zaenkrat je v tej konkurenci najboljša novosadska Vojvodina.

II. pomladanski smuški tečaj »Akademskega športnega kluba«. »Akademiški športni klub« priljubljen od 23. do 29. junija 1940 v Martuljku II. pomladanski smuški tečaj. Vodstvo tečaja ima tle. ref. tov. Čop, trenira tov. Herle. Voznino ei plača vsak sam, ostalo oskrbi klub. Pravico udeležbe imajo: udeleženci tekem, prejšnji tekmovalci, udeleženci tečajev, bodoči tekmovalci. Prijave sprejema do 3. junija tov. Planinšič Jože, cand. iur., Miklošičeva 5, Ljubljana. Pohihte s prijavi, ker je numerus clausus (maksimum 12). ASK nudi tekmovalcem: 1. maže, 2. hrano, 3. stanovanje. Vse prijavitelce prosimo, da se udeležijo v ponedeljek, 3. junija ob 7 zvečer sestanka v Akademskem domu na Miklošičevi cesti, da se še natančneje pomenimo.

Samo za tri desetinke sekunde so evropski tekači izboljšali evropski rekord na progi 100 metrov od leta 1906 pa do danes. Prvi, ki je v Evropi preteklo prog 100 metrov v 10,6 sekund, je bil Sved Lindberg; to je bilo leta 1906. Le počasi so tekači zmogli znižati ta čas za tri desetinke sekunde. Čas 10,3 je v Evropi prvi dosegel Nemeč Jonath in sicer v letu 1932, nato v letu 1934 Holandec Berger, v letu 1936 Sved Strandberg in v letu 1939 Nemeč Neekermann. Uradno pa so začeli meriti svetovne rekorde šele leta 1912. Prvi tedaj priznani rekord na progi 100 metrov je imel Amerikanec Lippincott s časom 10,6 sekund. Ta rezultat je veljal kot evrovotni rekord vse do leta 1920. Tedaj je Amerikanec Paddock izboljšal svetovni rokrd na 10,4 sekund. V istem času se je Amerikanecm posrečilo popraviti rekord na tej progi za štiri desetinke sekunde. Leta 1936 je znameniti tekač Yease Owens postavil čas 10,2 sekunde. Te znamenite dosedaj ni prekosil še nihče. Zdi se tudi, da je to akrajna meja telesnih človeških sposobnosti.

Zlatinar g. Černe se zahvaljuje

Od uglednega ljubljanskega zlatinarja g. Černeta smo prejeli naslednje: »Dovoljujem si kar najtopleje se zahvaliti cenjenemu občinstvu, ki je z raznimi podatki pripomoglo do tako hitre izsleditve roparskega napadalca; s tem je hkratu pomagalo razpršiti vse podle govornice, ki so jih ob tej priliki širili o meni zlobni ljudje. Lud. Černe, Ljubljana.«

Smartno pri Litiji

Pevski koncert narodnih pesmi priredil v nedeljo, 2. junija t. l. ob 3 popoldne v Prosvetnem domu v Smartnem pri Litiji Fantovski odsek Ljubljana-Rokodelski dom. Vse, ki ljubijo lepo slovensko narodno pesem, nje živahnost in veselje, vljudno vabimo, da se koncerta udeležijo in da si nabavijo vstopnice že v predprodaji.

V Ljubljani stanujoč samski kovaški pomočnik Jože Planinec, rodom iz Zidanega mosta, star 28 let, je nepopoljšiv tat. Konec marca letos je ukradel Ivanki Gačnikovi v Ljubljani pleteno kosaršo, mnogo perila in kuhinjske posode, kakor drugih stvari, toda ne nad vrednostjo 1000 din. Planinec je bil že večkrat kaznovan zaradi raznih vlovov in navadnih tatvin. Pred malim kazenskim senatom je bil sedaj obojen na eno leto robije.

Poznavalci razmer na tako imenovanem realitetnem trgu zadnji čas omenjajo, da so špekulacije in kupčije s hišami in zemljišči nekoliko zastale. Nasprotno kaže zemljiška knjiga ljubljanskega okrajnega sodišča rekorden naval predlogov za prenos lastninske pravice. Prav do včeraj popoldne je zemljiška knjiga ta mesec zaznamovala 158 kupnih pogodb za celotno kupno vrednost 15.738.651 dinarjev. Naj navedemo še nekatere najnovejše kupčije po podatkih zemljiške knjige:

Matjan Josip, posestnik in gostilničar v Vižmarjih je prodal: Alojziju Cvetrežniku, policijskemu stražniku v Ljubljani, Levstikova ulica št. 21 parcelo št. 498 k. o. Vižmarje v izmeri 4995 m² za 84.915 din, dalje Aleksandru Korenšiču, drž. uradniku, Ljubljana, Igriska ulica št. 14, parc. št. 181-1 njiva k. o. Vižmarje v izmeri 2203 m² za 41.857 din.

Anton baron Codelli je prodal Albini Dremeljvi, Ljubljana-Moste, parcelo št. 179-96 in parcelo št. 179-95 k. o. Udmat v izmeri 1171 m² za 60 tisoč dinarjev.

Abranovič Ela, mesarjeva žena, Ljubljana, Aleševca ulica št. 42 je prodala Bogomilu Faturju, posestniku v Ljubljani, Večna pot št. 29, parcelo št. 463-3 njiva k. o. Zgornja šiška v izmeri 764 m² za 22.920 din.

Mežnarja Zadobrova je prodala: Franciški Kuretovi, natakarjevi ženi, Ljubljana, Jarše št. 38, parcelo št. 564-2 k. o. Zadobrova v izmeri 840 m² za 11.760 in Jožefi Ferleževi, zidarjevi ženi, Ljubljana, Sodarska steza št. 2, parcelo št. 564-1 iste k. o. v izmeri 829 m² za 13.264 din.

Bilanca zemljiških transakcij je v majniku res rekordna in doseva vse prejšnje mesece. Že svoj čas smo omenili, da so bila leta, ki niso ljudje prodali niti hiše odnosno vile in parcele, ko sedaj prav ti ljudje vodijo živahne špekulacije. Včasih celo leto ni bilo zaznamovanih toliko kupnih pogodb, kakor letos v maju in niti ne za tako visoke milijonske svote.

Zaključek na strokovni šoli v Celju

Strokovna nadaljevalna šola v Celju je zaključila šolsko leto 1939-40 v nedeljo 26. t. m. Ob tej priliki so bile izročene nagrade Zdrženju kovinarjev 5 najmlajšim učencem kovinarske stroke po 100 din in 6 učencem in učenkam nagrade Zdrženja krojačev in krojačic po 50 din. Pri razdelitvi nagrad sta bila navzoča tudi zastopnika obeh združenj, gg. Rebek Bratomil in Uršič Anton.

Šola je imela 13 rednih razredov in strokovne oddelke za krojačice, frizerje, mizarje in čevljarje. V prihodnjem šolskem letu bosta ustanovljena še strokovna oddelka za mesarje in peke.

Zaključni izpiti so bili od 6. do 11. t. m. in jim je predsedoval zastopnik kr. banke uprave g. inž. F. Hacin. Vsi kandidati, izvenšči dveh, ki sta bila odklonjena za tri mesece, so položili izpit s prav dobrim uspehom. Vseh kandidatov (in) je bilo 88.

Konec šolskega leta je bilo na zavodu 297 učencev in učenk. 2 učenca nista dovršila razreda, 20 pa jih ima popravni izpit iz enega oziroma dveh predmetov. Poučevalo je 35 učnih moči, med temi 4 mostri in 1 mojstrica.

Da je šola lahko uspešno opravljala svojo nalogo, je zasluga činiteljev, ki so jo gumno podpirali, predvsem mestne občine, kr. banke uprave, Zbornice za TOI, in mojstrov, ki so s tem, da so redno pošiljali svoje vajence k pouku, dokazali razumevanje za blagor in napredek obrtniškega narasčaja.

Utopljenca so našli v Muri. Na obrežju reke Mure v nekem njenem rokavu sta dva posestnika blizu vasi Kroga našla moško truplo, ki je po vsem izgledu že nekaj časa ležalo v vodi. Pri njemu sta našla vojaško knjižico, iz katere je bilo razvidno, da je utopljenec Alojzij Nakrep iz Sladkega vrha, občina Velka, okraj Maribor levi breg. Poleg vojaške knjižice je imel s seboj krstni list in poziv na orožne vaje ter bi se moral 10. maja javiti v Mariboru. Preko ramen je imel vezane čevlje, klobulk zataknen za telovnik in v žepu pol litra žganja. Domnevajo, da je imel Nakrep poseben namene, o čemur prižajo zvezani čevlji, da jih pri plavanju ne bi zgubil. Toda deroča in mrzla Mura mu je našrt prepredila, kar je velika verjetnost, da ga je v mrzli reki prijel krč in je utonil. Truplo so pripeljali na pokopališče v vasi Krog.

S kolom po glavi. Ko sta se vračala z veselic Majcen Martin in Gerič Andrej je slednji Majcena neprestano žalil, izžival in ga kontno tudi udaril. Gerič je bil znan po svoji vročekrvni žilci, dočim je bil Majcen zelo mirne narave, vendar ga je Geričevno žaljenje in udarec spravil iz ravnotežja. Ko je Gerič odšel spat in hlev, so je Majcen domenil s prijateljem Pozderecem, da se bo maščeval. Pobral je na cesti kol in sta odšla proti hlevu, kjer je spal Gerič. Ko sta oba vinjena odprla vrata, je Pozdrec svetil in Majcen je dvakrat mahnil s kolom ter Geriču razbil lobanjsko kost, ki je kmalu za tem izdihnil. — Oba sta se morala zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Soboti, kjer sta vse skesanost priznala, sodarjala sta se, da ga nista nameravala ubiti. Senat okrožnega sodišča je obsodil Majcena na 3 leta in Pozdrec na 8 mesecev strogega zavora.

Soboški šahisti v Ptuj. Šahovska sekcija SK Mure je imela preteklo nedeljo revanžno tekmo v Ptuj proti tamkajšnjemu šahovskemu društvu. Sobotanci niso mogli nastopiti v popolni postavi, imeli so tudi malo smole in se je tekma končala neodločeno 3:3.

Pevsko društvo »Zarja« so ustanovili. Že eno leto sem je obstojal v Soboti Meddružbeni pevski zbor, ki je že lansko leto nastopil za časa Prekmurskega tedna in pred kratkim v Gornji Radgoni. V zadnjem času se je iz tega izcimilo

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometrsko stanje	Temperatura v C		Relativna vlažnost v %	Vlaga v g/10	Veter smer (jakost)	Padavine	
		noč	dnev				m/m	vrsta
Ljubljana	757,3	17,2	10,8	94	10	S ₁	7,0	dež
Maribor	753,1	15,8	13,0	80	10	W ₁	14,0	dež
Zagreb	752,3	21,0	15,0	90	10	SE ₁	10,0	dež
Belgrad	765,1	23,0	17,0	60	7	NE ₁	—	—
Sarajevo	753,8	23,0	17,0	60	5	0	—	—
Vis	755,6	21,0	14,0	70	8	SE ₁	—	—
Split	754,7	23,0	19,0	70	6	NE ₁	6,0	dež
Kumbar	757,2	21,0	19,0	60	10	ESE ₁	1,0	dež
Rab	754,2	21,0	13,0	70	8	SSE ₁	5,0	dež
Quaropeniti	7:6:5	23:0	19:0	70	10	SSE₁	—	—

Vremenska napoved: Nestanovitno vreme, dež v presledkih. Temperatura se bo nekoliko ohladila.

Koledar

Danes, petek, 31. maja: Angela, Kocijan.
 Sobota, 1. junija: Fortunat.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjtin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10; mr. Bohinec ded., Rimska c. 81.

Učenci klasične gimnazije v »Dramic«, Danes zvečer ob 20 bodo nastopili višješolci klasične gimnazije v Ljubljani — predvsem letošnji maturanti — v dramskem gledališču s Cankarjevo dramo »Jakob Ruda«. Režijo je prevzel g. Milan Skrbinšek, kar je dovoljno jamstvo, da bo igra nad povprečnim nivojem šolskih prireditev. — Starši podprite idealno stremljenje mladine. Eventuelni čisti dohodek je itak namenjen maturantskemu polpovernemu skladu — ter obiščite predstavo. Vstopnice se dobe v predprodaji in opnem gledališču, pol ure pred predstavo pa v drami.

»Pavlihov oder« v Ljubljani bo igral v nedeljo, dne 2. junija 1940, ob 11 dopoldne v beli dvorani hotela Union igrico: »Mizica, osel in krepčice«. Prva predstava ob pol 10 to nedeljo odpade! — Predprodaja vstopnic je v pisarni Prosvetne zveze na Miklošičevi cesti 7a-I, bo pa tudi eno uro pred predstavo pred belo dvorano. Vstopnina je skrajno nizka — 2 din za otroke, 5 din za odrasle!

Izlet društva »Pravnik«. Društvo »Pravnik« priredi svoji običajni vsakoletni izlet v nedeljo dne 2. junija na Bled. Izletniki se odpeljejo s vlakom ob 7. jutraj do Zirovnice, odkoder se podamo na obisk Prešernovega doma na Vrbi, od tu krenemo po lepih zasavskih livadah na Bled, kjer bo pri »Jeklerju« skupen obed. Hoje je 2-3 ure. Popoldne krmarjenje po jezeru in južina pri »Petranu«. Povratek z večernimi vlaki v Ljubljano.

Prijave za izlet sprejema vratar v justični palači, zunanji udeleženci pa naj prijaviijo svojo udeležbo namestniku drž. tožila g. Goslarju Branku. — Odbor društva »Pravnik«.

Obiskovalce prosvetnih večerov vljudno opozarjamo na poučni izlet v kraje, kjer je živila sv. Hema. Predavanje, ki smo ga slišali na prosvetnem večeru, bo s tem potovanjem spopolnjeno. Poleg tega bo spopolnjeno s tem potovanjem tudi predavanje o slovenskih pravnih starih. Izlet bo potekal čez St Rupert, čez Rajhenburg v Pilštajn, Podsedro, Korze k sv. Hemi, v Rogasko Slatino in v Smarje pri Jelsah. Vožnja, kosilo in malica stane 140 din. Prijave sprejemamo do erede 5. junija pri Prosvetni zvezi, Miklošičeva 7/I.

Razpis učiteljskih mest. Po brzojavnem sporočilu ministrstva za prosveto S. br. 28.980 z dne 29. maja 1940 je rok za vlaganje prošnji za premešitev na razpisna učiteljska mesta podaljšano do 10. junija t. l. — Prosvetni oddelek kr. banke uprave. Načelnik dr. Sušnik.

Monumentalne slike slovenske zgodovine, namenjene za okras reprezentančnih prostorov v banški palači, bo razstavil v Jakopičevem paviljonu prvi nagradjen slikar G. A. Kos. Razstava bo odprta v soboto 1. junija ob triletur na popoldne. Uvodne besede bo ob tej priliki spregovoril ban dr. Natlačen. Slovenska javnost, ki se zanima za umetnost, je vabljena.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠE

DRAMA — začetek ob 8 zvečer

Petek, 31. maja: »Jakob Ruda«. Igrajo maturanti Klasične gimnazije. Izven.
 Sobota, 1. junija: »Naša kri«. Premiera. Premierski abonma.

Nedelja, 2. junija: »Sverna lieca«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Ponedeljek, 3. junija: Zaprt.

OPERA — začetek ob 8 zvečer

Petek, 31. maja: Zaprt.

Sobota, 1. junija: »Kleopatra«. Red B.

Nedelja, 2. junija: »Iosca«. Izven. Gostovanje Teje Labošve iz Zagreba in Borisa Popova. Znižane cene.

Ponedeljek, 3. junija: Zaprt.

Opozorjamo na premiero v tekoči sezoni, ki bo v soboto. Pri uprizeritvi dela domačega pisatelja Fr. S. Finžgarja »Naša kri« bodo imeli zlasti mlajši člani in nekateri volonterji priliko predstaviti našemu občinstvu svoje zmocnosti. Zgodba iz Napoleonove dobe, ki se dogaja v gorejski vasi blizu Ljubelja, pokaže francosko okupacijo in razmerje našega kmeta do Francozov.

Svarova »Kleopatra« je nedvomno najuspešnejše naše izvorno operno delo večjega formata zadnjih decenij, ki po svoji zasnovi eplah nima primere v naši literaturi. Avtor, ki zasleduje v glasbenem oziru modernistično smer, si je tudi sam napisal libreto, za našo uprizeritve pa je poskrbel za večje in avtentično glasbeno vodstvo predstave.

Mlada dramska sopranistka Tea Laboševa, ki je žela za svoj nedavni nastop v Puccinijevi »Tosca« skupno s Popovom in Franciom obilo priznanja, bo ponovno gostovala na našem odru v nedeljo zvečer. Naša kritika ji je enodušno priznala, da razpolaga z zvonicim, skrbno šolanim glasom ter da je tudi po svoji simpatični pojavi in smielu za pristno igralsko doživetje nudila vseokoli odlično kreacijo. Predstava bo izven abonmaja ter opozarjamo občinstvo nanjo že zavoljo visoke kvalitete naše uprizeritve in zasedbe.

Novo pevsko društvo »Zarja«, kjer sodelujejo najboljši soboški pevci pod vodstvom sodnika g. Grma. Se prirejeni koncerti, dirigent in pevci so močno jamstvo, da bo pevsko društvo z vztrajnim delom mnogo doprineslo k razmahu slovenskih pesmi. Po dolgem času bo zdaj 1. junija novoustanovljeno društvo priredilo koncert tudi v Soboti ter so na sporedu umetne in narodne pesmi.</

Tanki — elita sodobne vojske

Bataljon tankov je po svoji moči enak polni formaciji artilerijskega polka — Mali tank porabi v eni uri 1131 bencina

Boje, ki danes s tolikšno silovitostjo, pa tudi s tolikšno naglico potekajo na evropskem zahodnem bojišču, bi si kaj težko predstavljali in razlagali, če ne bi vedeli, da pri njih nastopajo v najvažnejši vlogi motorizirani oddelki, predvsem pa tanki, naj bodo to veliki, 80 tonski, ali pa manjši. Odkar so prvič začeli v bojih uporabljati to najstrašnejše morilno orožje pa do danes so se tanki že zelo izpopolnili. Vsaka vojna prinese novekušnje. Pri vsaki se tudi pokaže, kaj je na orožju in ostalem bojnem materialu dobrega in kaj ne. Vse slabe strani skušajo čimprej odstraniti, da se v naslednji vojni ne bi spet pojavljale iste pomanjkljivosti kot v prejšnji. Boji na Poljskem so tudi Nemcem prinesli marsikatero novo skušnjo in nauk. Tako so Nemci spoznali, da je nujno potrebno zboljšati njihove tanke, da bodo bolj odporni pred sovražnimi topovi, predvsem pa, da jim je treba dati s seboj v boj večjo bencinsko zalogo.

Tanki so prevzeli vlogo nekdanje konjenice. Oddelki tankov predstavljajo nekako elito vse sodobne vojske. Tu služijo častniki, ki so se prostovoljno odločili za to službo, ker so čutili posebno veselje in pogum do nje. Vsak častnik in vojak zna voziti avtomobil. Vsak je izurjen v streljanju z avtomatskim orožjem, s topovi, vsak se razume na radijske sprejemne in oddajne parate. Če tega ali onega zadane sovražna krogla torej ne nastane vprašanje, kdo ga bo zamenjal, ker so vsi sposobni za vse.

Brez pogonskega sredstva pa je seveda tank brez koristi. Zato je treba zagotoviti preskrbo z bencinom ali nafto, če naj ta motorizirana konjenica dolgo »teče«. Bencinski kotel je pri tanku najobčutljivejše mesto. Če ga sovražna krogla prebije in če voznik tega ne opazi pravočasno, tank kaj kmalu obstane, ker se je zaloga goriva izlila po tleh. Mali tank porabi 30 galon (113 litrov) bencina v eni uri. Vsega skupaj more vzeti tank

le za pet ur bencina s seboj

V teh petih urah mora svojo nalogo opraviti, če ne... Oklepna divizija porabi na dan približno 62.000 galon tekočega goriva, kar je z drugimi besedami 234.670 litrov.

V prvi vrsti je torej treba poskrbeti za to, da tanki ne ostanejo brez bencina. Vedno mora biti v zadostni meri poskrbljeno za to, da je dovolj novih zalog res v vsakem oziru brezhiben. Na flandrijskih poljanah se je zadnjič videlo — piše posebni poročevalec agencije »United Press« — da se zavezniki tega prav dobro zavedajo. Bombardirali so nemška skladišča v zaledju, odkoder so se tanki zalagali z bencinom oziroma nafto. Posledica tega je bila, da so številni tanki kaj kmalu obstali eredi bojnega polja in so mogli služiti kvečjemu še vojakom za ščit, za katerim so se skrivali toliko časa, dokler se ni ogenj vnel z bočne strani nanje.

Podobni primeri so se dogajali z nemškimi tanki tudi že na Poljskem in tam so se Nemci marsikaj naučili. Zato so v vojni na zahodu dobavo pogonskega goriva bolje organizirali. V tankih, ki so jih zavezniki uničili v Belgiji in v severni Franciji, so našli ne več po enega, pač pa že po dva rezervoarja za bencin, poleg tega pa pred njima še posebno močno jekleno ploščo — ščit. Pri nemškem pohodu na Poljsko se je namreč izkazalo, da so poljski 75mm topovi z lahko prebijali oklepe nem-

skih tankov ter tako uničili na stotine takšnih jeklenih zverin.

Ko je nekaj dni pred nemškim vdorom na Nizozemsko in Belgijo dopisnik »United Pressa« obiskal nek francoski polk tankov, mu je poveljnik tega polka dejal, da je »bataljon tankov po svoji moči enak polni formaciji artilerijskega polka«.

V »potujočih knjigarnah« na fronti je promet zastal

Dokler se boji za zahodnem bojišču niso začeli tako zares kot zdaj v zadnjih dneh, so imeli vojaki dosti časa za vse mogoče stvari, s katerimi so si preganjali dolgčas, med drugim tudi za branje. Knjige so kupovali ali si jih vsaj izposojali v takonimovanih »potujočih knjigarnah«, v katerih so vojaki lahko dobili tudi najraznovrstnejše revije. Te, potujoče knjigarne je preskrbel nemška »Dejavka fronta«. Svoje prostore so imele v velikih avtobusih, kjer je bilo 1000 do 1500 zvezkov najrazličnejšega branja. Vsaka takšna »knjigarna« je pripravljena tako, da more v kraju, koder se ustavi, takoj odpreti kar majhno knjigožrnico z izložbenimi okni in velikimi puliti. Uslužbenci stanujejo v posebnem vagonu in potujejo tudi iz kraja v kraj. Pravijo, da je bilo v mirnem razdobju sedanje vojne povpraševanje po knjigah med vojaki tako veliko, da se je avtoknjigarna vsaj enkrat na teden morala vrniti v zaledje, da se je tankam na novo preskrbelo s knjigami, kajti vojaki so knjige hitro pokupili. Denarja se jim ni zdelo prav nič škoda.

Zdaj pa v teh knjigarnah gotovo ni več toliko prometa, kajti vojaki morajo v zadnjem času »prebirati« le bolj puške in strojnice.

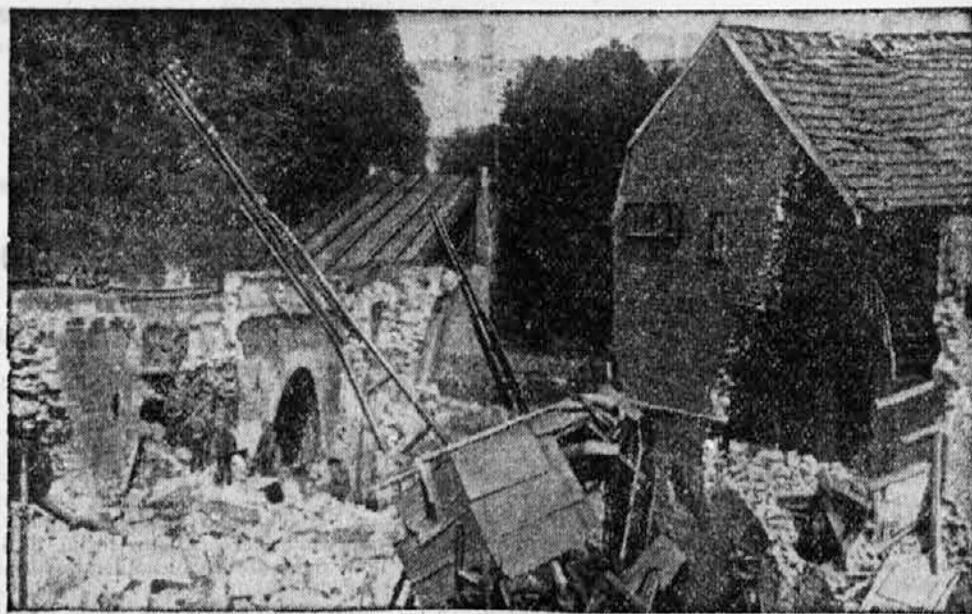
Spomenik prodajalki prest

Na pokopališču Campo Santo v Genovi stoji svojski nagrobnik za današnji čas. Katarina Campodonic, ki je prodajala po cestah preste, si je dala še pred svojo smrtjo postaviti nagrobni spomenik. Sama je izklesala iz kamna, držeča v rokah preste. Spomenik je naredil elaven genovski umetnik. Kar 60 let dolgo si je stara sleherna paro shranila za svojo nagrobni spomenik. Ko ji je bilo 80 let, je imela 200.000 lir, s katerimi si je mogla naročiti umetniški nagrobnik. Sama si je dala tudi vklesati te besede:

»S prodajo zemelj in prest na mnogih trgih v Genovi, ob vsakem vremenu, če je brila burja ali je sijalo sonce ali če je lilo kakor iz škafa. S tem sem svoji stari materi služila kruh. Od tega borgega zaslužka sem si nastrgala še toliko skupaj, da se bom ohranila spominu poznejših časov. To sem storila jaz, stara pristaniška prodajalka Katarina Campodonic, ki so mi rekli kmetica. Molite zame!«

Tri leta je starka vsak dan hodila ogledovat svoj spomenik na grob, ki so jo vanj potem pokopali.

Sit je življenja. A: »Ti si vendar rastlinojedeč, pa si si naročil pečenko!« B: »Saj tudi sem rastlinojedeč in sem prepričan, da živijo rastlinojedci dalje časa ko mesojedci. A jaz sem že sit življenja!«

po nepričakovanem obisku sovražnih bombnikov na kulturnem evropskem Zahodu.

Odločna beseda Slovakov na Madžarskem:

Slovaško stvar morejo podpirati le Slovaki!

»Ne poznamo takšne taktike, da bi istočasno segrevali več vrst železa za vsak primer...«

Medtem ko na zahodu potekajo krvavi boji, ki zahtevajo sto in stotočice človeških življenj, se bijejo drugod za zdaj še nekrvave bitke za pravice narodnih manjšin. In tudi te bitke postajajo ravno v zadnjem času ponekod posebno srdite, morda vprav zato, ker zatiranci in zatiranci mislijo, da jim sedanjí napeti položaj drugod na svetu utegne prinesiti hitreje uspehe. Brali smo pred nedavnim, da se zbirajo na slovaško-madžarski meji spet nekam čudno smuljivi oblaki. Seveda so na pristojnih mestih takoj sporočili, da teh oblakov ni in da je to samo zlobno podtikanje in utvara. Vzporedno s tem pa so Slovaki začeli spet precej ostro pisati proti Madžarom zaradi njihovega nastopanja proti slovaški narodni manjšini, ki šteje okoli 600.000 ljudi. Zadnja številka edinega slovaškega tednika na Madžarskem, »Slovenske Jednote«, objavlja uvodnik izpod peresa prof. Dobrovskega pod naslovom »Mi in nezaželjena taktika«. Ta uvodnik predstavlja odkrito besedo, kaj Slovaki na Madžarskem mislijo o vsem doseganem delu madžarske vlade in kakšen je odgovor na madžarski pokus, da se tam ustano-ovi neka »slovaška stranka«. Dobrovsy piše:

»O naši manjšini je znano, da so bile njene želje vedno skromne ter da so skromne tudi še danes. Ker pa so popolnoma lojalni, ne more nihče od nas zahtevati, da bi molčali, kadar je naša dolžnost spregovoriti, kajti molk ne bo rešil nobenih perečih vprašanj. Res nočemo opozarjati na nezdrave pojave zadnjega časa, ali na razdiralno taktiko, ki pomeni podtalno rovarjenje. Naša naloga je, opozoriti pristojne kroge, da so slovaška manjšinska vprašanja dozorela do zadnjega stadija ter da zahtevajo rešitev brez zavlačevanja, rešitev na socialnem, kulturnem in političnem polju. Naše lojalno čakanje ne more biti več glas vprijočega v puščavi. Radi bi, da bi nas razumeli.

Čas zdaj ni prikladen za še nadaljnje medsebojno taktiziranje, kajti to taktiziranje vzbuja preveč medsebojnega nezaupanja. Taktika za vsako ceno more biti dobro orodje gotovi vrsti ljudi — dobričkarjem brez narodnega in verskega čuta. — Taktiziranje ni krščansko in ga zato odklanjamo brez ozira na to, ali z njim kdo operira z nami ali proti nam. Naše geslo predstavlja ravna pot, odkrita slovaška beseda, ki ne pozna kompromisa v načelnih vprašanjih. Mi ne poznamo takšne taktike, da bi istočasno segrevali več vrst železa za vsak primer, če bi se položaj spremenil, da tako ne bi podrli za seboj vseh mostov. Takšnim ljudem mi obračamo hrbet ter jih obenem opozarjamo, da so nam prav tako malo dobrodošli, kakor njihova taktika. Naše poslanstvo je poslanstvo v duhu Hlinkovih prizadevanj, da služimo narodu in mu priborimo pravice, ki jih mora uživati Evropejec v moderni državi.

Izpostavljam se brez oklevanja za pravico, to imponira, imponira vsakemu, pa tudi Madžaru samemu. Nanj je naslovljenih teh nekaj vstic, nanj apeliramo kot na moža, ki je lahko kavalir tam, kjer gre za gosposko velikodušnost.

Program radio Ljubljana

Petek, 31. maja. 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 11 Solska ura: Mladina na našem Jadranu na izletih in letovanjih (g. Viktor Pinnat) — 12 Korošci koroška pojo (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14 Poročila — 14.10 Tedenski pregled Tujsko prometne zveze — 18 Zenska ura: Pogovor v gospodinjstvu posvetovalnici (ga. Helena Kelhar) — 18.20 Citraške točke (plošče) — 18.40 Francoščina (g. dr. Stanko Leben) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nač. ura: Levstik Fran, slovenski pisatelj kot časnikar (Ruda Jurčec, Ljubljana) — 19.40 Objave — 19.50 Prenos šmarnice iz trnovske cerkve — 20.30 Skladbe D. Jenka, V. Parme in T. Vidošiča (Radijski orkester) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Valčki Joh. Straussa (plošče).

Drugi programi

Petek, 31. maja: Belgrajska kratkovalna postaja: YUA, YUB (49.18 m): 19.40 Poročila v slovenščini YUF (19.69 m): 1.55 Oddaja za Južno Ameriko — YUG (19.69 m): 3.00 Oddaja za Severno Ameriko — Belgrad: 20.10 Simf. koncert — Zagreb: 20.10 Belgrad — Bratislava: 21 Češke pesmi — Praga: 19.30 Smetanova opera »Skrivnost« — Sofija: 19.30 Mozartova opera »Čarobna piščalka« — Beromünster: 21 Ork. koncert — Budimpešta: 20.10 Ork. koncert — Bukarešta: 20 Masseneta opera »Manon« — Trst-Milan: 17.15 Cimbale — 21.30 Simf. koncert — Rim-Bari: 21.15 Gogoljev »Revizor« — Florenca: 19 Harmonika — Sottens 21.30 Ork. in vokalni koncert.

Iz zaledja belgijske fronte

Kakor se vidi, je tudi ta postala »žrtev« sedanje vojne, ali bolje rečeno žrtev lakote med vojaštvom.

Got brez miru
W. H. Miller

42

Vsako leto do smrti sem mu za rojstni dan poslal brzojavko z voščili in pristavil še:

»Samo še... let do velikega razgovora na vaš stoti rojstni dan.«

Po kosilu sva sedela v zeleni uti in kramljala ob morju. Pogovor je obstal. Vprašal sem ga nekaj in zapazil, da je trdo zaspal in spokojno smrčal.

Umril je kot zagrenjen, star mož, njegovo srce je bilo kakor razjedeno od raka, ker so mu njegovi sovražniki odjedli mesto predsednika republike, za katero bi bil dal življenje.

Med vsemi postavami, ki jih je vojna spravila na svetlo, je bil Clemenceau najbolj barvita in najslikovitvejša. Vse njegovo življenje je bilo viharno in mir zadnjih let mu ni prijal. To ni bil nobeden od gladdkogobčnih povojnih hinavcev. Vedel je, da v mednarodnih odnosih ni morale, in ni tega trdil.

Velik značaj, toda tak, katerega ne bi bil rad imel za sovražnika.

Ko je David Lloyd George po vojni obiskal Združene države, sem ga spremljal jaz, kot edini ameriški dopisnik naše družbe.

Na krovu »Mauretanie« sva igrala »Schuffleboard«. Posrečilo se mi je, da sem vedno dobil. To ga ni veselilo. Hotel je vedno dobivati on, celo pri tej igri.

Med vojno je Lloyd George preživel leta najstrašnejše napatosti in strahotne odgovornosti morda več kakor kateri koli človek v zgodovini. Dan za dnem je moral izdajati sklepe, ki so bili silovitega pomena za Anglijo in za britansko svetovno državo. Skoraj sleherni drugi državnik, ki bi bil nosil samo del njegove odgovornosti, bi se bil pod bremenom telesno zgrudil.

Toda Lloyd George je preстал skušnjo v duhovnem in telesnem zdravju ter odpornosti, z jasnimi očmi, z obrazom, na katerem nisi videl skrbi, in v dobri volji, ki je ni bilo mogoče zamoriti.

Na ladji sem ga vprašal po njegovem skrivnem receptu. Dejal je: »Kadar sem bil truden, sem ob vsakem dnevnem času zaspal za četrtr ure. Če sem začel biti nervozen, sem prepeval waliske cerkvene pesmi. Nazadnje sem prišel tako daleč, da sem se lahko ob vsakem času vlegel, takoj zaspal in spal petnajst do dvajset minut.

Ko sem se prebudil, sem bil spet svež. Mislim, da se lahko slehernik prisilil k spanju. V začetku ni lahko. Podobno je, kakor če pripravljaj konja, da bi skočil čez oviro. Najprej se boji in ne more. Toda vztrajnost pelje do cilja. Ko sem stvar preskusil, sem dognal, da se lahko ob vsakem dnevnem času prisilim k spancu nekaj minut, potem ko ležem. Pogosto sem ustavljal važna dela, da sem ujel nekaj minut spanca, in vedno sem se prebudil z jasno glavo.

Dognal sem, da mi petje godi in da mi pomaga preganjati skrbi. Prav rad prepevam waliske cerkvene pesmi. Kadar sem čutil, da se me zaradi bremena odgovornosti prijema nemir, sem prenehal z delom, in nekaj minut prepeval cerkvene pesmi. Večkrat so morale pomembne osebnosti ali odposlanstva čakati, ko sem pel. Kadar sem se čutil zelo utrujenega, ali sem se bal prehlada, sem legel v posteljo in ostal tam, dokler mi ni bilo bolje.

Se danes ne vidim na malem walischem čarovniku nič sledov o letih naporov v vojni. Govoril sem pred letom dni z njim. Njegove oči so bile jasne in neskaljene, njegov okrogli obraz rožnat in gladek, njegov duh živahen in oster.

Lloyd George je več let vsakih 14 dni napisal članek, ki smo ga poslali United-Feature-Syndicatu. Bil je izredno spreten časnikar. Pisal je preprosteje in jasneje, kakor kateri koli drugi državnik med vojno.

Jaz sem na primer izbral kako zadevo iz mednarodnih odnosov, ki bi utegnili zanimati ameriške bralce, ter mu jo predložil. Naj se je glasila tako ali tako. Lloyd George je v malo dneh spisal

zanimiv in jasno sestavljen članek. Njegovi tajniki so zbrali podatke, ki jih je potreboval, on pa je članek napisal kar s svinčnikom.

Videl sem nekaj njegovih rokopisov, ki so pričali, da je prvi spis le prav malo popravil ali mu kaj dodajal. Njegove članke, ki so jih objavljali v več kakor v 12 državah, so imeli rajši kakor članek katerega koli drugega državnika.

Lloyd George je imel malo denarja, ko je odstopil z vlade. Znatni prejemki iz njegovega pisateljskega dela so leta in leta tvorili poglaviti del njegovih dohodkov.

Bil sem mesec dolgo poročevalec v Parizu pri zapletenih posvetovanjih takonimovanega Dawesovega odbora, ki naj bi odločil koliko reparacij bi lahko zavezniki dobili iz Nemčije. To je bila prva važna sprememba versajiske pogodbe, ki so jo pozneje vedno bolj slabili po dogovoru in po zavestnem neupoštevanju Nemčije.

General Dawes, predsednik odbora, je pri neki tiskovni seji čisto natančno popisal svojo vlogo. Spraševali smo ga o neki podrobnosti pogajanj. Odgovoril je:

»Oh, ne vem. Vprašajte rajši Owena T. Younga. Jaz sem kakor mož pri staroverskem streljanju puranov. Postavili so privezanega purana za čok, čez katerega je molela samo njegova glava in dali možaku v roko puško. Nikdar še ni bil sprožil nobene in ga je bilo zelo strah. Miril je s puško nekako proti puranu, zaprl oči, sprožil in zares odstrelil vrazjemu puranu glavo. Prišel je v velik sloves kot dober strelček. Jaz pa imam sloves strokovnjaka za reparacije.«

Z Associated Pressom smo brzojavili popolno besedilo končnih sklepov Dawesove konference v Ameriko. Bila je to najdaljša kabelska brzojavka, ki je bila kdaj poslana čez Atlantsko morje. Kajti besedilo versajiske pogodbe so brzojavili v delih in v razdobju nekaj mesecev.

Posiljatev, ki je obsegala sklepe Dawesovega odbora, je štela 49.972 besedi. Pri tiskovni pristojbini desetih centov za besedo je to zneslo skoraj 5000 dolarjev.

United Press je brzojavila vse besedilo iz Newyorka v Buenos Aires za veliki argentinski list »La Prensa«, edini list v Južni Ameriki, ki ga je priobčil. Sestavili smo oddelke po 10 mož, delali smo šestnajst ur skozi, da bi pripravili besedilo za kabelski prenos in smo ga razdelili v dele po 200 besedi. Skoraj 16 ur so obratovali štirje atlantski kabli neprenehoma, da bi prenesli besedilo.